

Bezinning 371: Jezus is Gods heiligdom

Marcus 11,11-25/26 ¹ = wekdagen 8° week vrijdag

Het Woord

Hij trok Jeruzalem in en ging naar de tempel. Nadat Hij alles in ogeschouw had genomen, ging Hij – want het was al laat geworden – met de twaalf terug naar Betanië.

Toen ze de volgende dag uit Betanië vertrokken, kreeg Hij honger. Hij zag in de verte een vijgenboom die in blad stond en ging erheen in de hoop iets eetbaars te vinden, maar toen Hij bij de boom gekomen was, vond Hij geen vruchten; het was namelijk nog niet de tijd voor vijgen. Hij zei tegen de boom: 'Nooit ofte nimmer zal er iemand vruchten van jou eten!' Zijn leerlingen hoorden dit.

Ze kwamen in Jeruzalem. Hij ging de tempel binnen en begon iedereen die daar iets kocht of verkocht, weg te jagen; Hij gooide de tafels van de geldwisselaars en de stoelen van de duivenverkopers omver, en Hij liet niet toe dat iemand voorwerpen over het tempelplein droeg. Hij hield de omstanders voor: 'Staat er niet geschreven: "Mijn huis moet voor alle volken een huis van gebed zijn"? Maar jullie hebben er een rovershol van gemaakt!' De hogepriesters en de schriftgeleerden hoorden wat er gebeurd was en zochten naar een mogelijkheid om Hem uit de weg te ruimen; ze waren bang voor Hem, omdat het hele volk in de ban was van zijn onderricht. Nadat de avond gevallen was, gingen Jezus en zijn leerlingen weg uit de stad.

Toen ze 's morgens vroeg weer langs de vijgenboom kwamen, zagen ze dat Hij tot aan de wortels verdord was. Petrus herinnerde zich het voorval en zei: 'Rabbi, kijk, de vijgenboom die u vervloekt hebt, is verdord.'

Jezus zei tegen hen: 'Heb vertrouwen in God. Ik verzeker jullie: als iemand tegen die berg zegt: "Kom van je plaats en stort je in zee," en niet twijfelt in zijn hart, maar gelooft dat gebeuren zal wat hij zegt, dan zal het ook gebeuren. Daarom zeg ik jullie: alles waarom jullie bidden en vragen, geloof dat je het al ontvangen hebt, en je zult het krijgen. Wanneer je staat te bidden en je hebt een ander iets te verwijten, vergeef hem dan, opdat ook jullie Vader in de hemel jullie je misstappen vergeeft. *Maar als jullie niet vergeven, zal ook jullie Vader in de hemel jullie je misstappen niet vergeven.*'

Stilte bij het Woord

¹ Vers 26 (*cursief*) wordt niet gebruikt in de liturgie, noch op zon- en feestdagen, noch tijdens de week. Dit vers komt niet alle handschriften voor.

Een woord bij het Woord

Marcus gebruikt graag het sandwich-systeem: hij begint een verhaal, onderbreekt het halfweg door een ander verhaal, en vertelt dan pas deel twee van het eerste. Hier kan je het eerste verhaal niet begrijpen zonder het middenstuk. De vijgenboom staat symbool voor Israël, meer in het bijzonder voor Jeruzalem. Jezus heeft honger en wil vijgen eten: Hij heeft in feite honger naar de goede vruchten van het tempelheilighdom. Daar moet het gebed centraal staan. Daar moet het hoogtepunt van de ontmoeting tussen God en mens zich bevinden. De plaats op aarde bij uitstek van de diep doorleefde relatie van de mens met zijn God en Schepper. Een gebedsrelatie met heerlijk zoete vruchten. Maar Jezus vindt die vruchten niet. Hij blijft op zijn honger zitten.

Daarom beslist Hij dat er ook nooit meer vruchten van die vijgenboom – versta de tempel – zullen gegeten worden. Daarom staat Hij niet toe dat nog iemand iets over het tempelplein draagt. Einde van de tempelcultus, eens en voor altijd. Die wordt vervangen door de cultus in Hemzelf. Hij is vanaf nu de belangrijkste ontmoetingsplaats van God en mens. En daar heb je geen offerdieren of wat dan ook voor nodig. Enkel geloof en gebed.

Bij Marcus doorbreekt Jezus nog een grens. Op het tempelplein waren er duidelijk afgebakende zones met het heilige der heilige als centraal hart. De heidenen, dus de niet-joden, mochten niet verder dan de buitenste cirkel komen. Een discriminatie die Jezus niet aanvaardt. Zijn boodschap is namelijk universeel. Elke mens is kind van God. Wat Jezus doet en zegt, heeft een universele betekenis. Daarom zegt Hij dat het heiligdom een plaats van gebed moet zijn 'voor alle volkeren'.

Het vierde gedeelte cirkelt rond twee Bijbelse kernbegrippen: geloven en bidden. We mogen zonder twijfel geloven dat voor God alles mogelijk is. Juist daarom mogen we met groot vertrouwen tot Hem bidden. En Jezus centreert het gebed dan weer naar zijn geliefd thema: de vergiffenis. God vergeeft, want Hij is barmhartig. Maar niet als wij elkaar geen vergiffenis schenken. We krijgen hier een kort fragment van het Onzevader, dat alleen bij Matteus en Lucas staat.

Het Woord in mijn leven

Staat het economisch principe (het geld) in de weg voor mijn spirituele groei? Is Jezus voor mij het centrum van mijn relatie met God? Is het universalisme onbeperkt in mijn denken, voelen en handelen of zijn er toch nog barrières tegenover sommige groepen mensen? Hoe traag of snel vergeef ik anderen? Wat zijn voor mij de 'zoete vruchten' van het gebed?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
U hebt honger
naar de ontmoeting met Uw Vader.
Aan elke mens gunt U
het voorrecht van die diepe relatie,
de zoete vruchten van het gebed
en een sterk geloof.
Want voor Uw Vader is alles mogelijk.
In U ontmoeten we onze Schepper.
In U ervaren we zijn barmhartigheid.
Help ons mild en vergevingsgezind zijn,
vooral voor die mensen,
aan wie we nog vergiffenis moeten schenken. Amen.

© Eric Haelvoet 2015